

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2018. december 30.
(vasárnap)**

Szepesy László

BŐVELKEDŐ KEGYELEM

Énekek: 84,1; 105,1-3; 280,6; 200

Lekció: Róma 5,17-21

„Mert ha az egynek bűnesete miatt uralkodott a halál az egy által: sokkal inkább az életben uralkodnak az egy Jézus Krisztus által azok, kik a kegyelemnek és az igazság ajándékának bővölködésében részesültek. Bizonyára azért, miképpen egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozat: azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az életnek megigazulása. Mert miképpen egy embernek engedtlensége által sokan bűnösökké lettek: azonképpen egynek engedelmessége által sokan igazakká lesznek. A törvény pedig bejött, hogy a bűn megnövekedjék; de ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővölködik: Hogy miképpen uralkodott a bűn a halálra, azonképpen a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.”

Alapige: Róma 5,20-21

„A törvény pedig bejött, hogy a bűn megnövekedjék; de ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővölködik: Hogy miképpen uralkodott a bűn a halálra, azonképpen a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.”

Imádkozzunk!

Drága mennyei Édesatyánk, hálaadással jövünk Eléd az elmúlt esztendő minden egyes vasárnapjáért és alkalmáért. Köszönjük Neked, hogy

BŐVELKEDŐ KEGYELEM

---

számtalan alkalommal hirdetted nekünk a Te igédet alkalomról alkalomra, gyülekezetben, gyülekezeti csoportban, egyéni csöndességeink során is hallhattuk a Te megszólító, Hozzád hívó szavadat. Köszönjük Neked, hogy nem csak testi javakban, hanem a lelkiekben is meggazdagítottál bennünket.

Mindezek tükrében még inkább súlyos az a bűn, Urunk, amit számtalan alkalommal elkövettünk: nem hittünk a Te Igédnek, nem adtunk Neked igazat, s nem aszerint cselekedtünk, éltünk. Hagytuk, hogy az Ige a földre hulljék, és nem változott a mi szívünk, gondolkozásunk, hitünk. Mindezek tükrében az Irántad való tiszteletlenségünk is csak egyre növekedett. Kérünk, bocsásd meg ezt nekünk. És kérünk, bocsásd meg szívünk keménységét.

Köszönjük, hogy irgalmas és kegyelmes vagy. Köszönjük, hogy egyszerűen Fiad azért halt meg és támadt fel, hogy mi is a bűnnek meghalva új életben járassunk, és köszönjük, hogy Te magad vagy az, aki ezekben a küzdelmeinkben segítesz, hogy a bűnnel harcba szálljunk.

Hálát adunk Neked, hogy a gyülekezeti közösséget megtartottad. Köszönjük, hogy egymás hite által is épülhettünk, és hogy vasárnapról vasárnapra is Téged együtt tisztelhattunk, nevedet magasztalhattuk.

Kérjük, hogy a mai alkalommal is hirdettesd a Te élő igédet, Szentlelked munkálja azt, hogy meghalljuk azt, igazat adjunk Neked, és kérjük, hogy teremje meg úgy a gyümölcsét, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, hogy Te vagy számunkra az Úr, Te vagy az egyedüli Isten, és ezáltal nevedre dicsőség térjen. Kérjük, hogy így áldd meg együttlétünket, Rád figyelésünket, istentiszteletünket.

Szent Fiadért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Sokféle vizsgálati módszer van, amelyekkel a mögöttünk lévő évet mérlegre szoktuk tenni. Vannak, akik anyagi gyarapodásuk szerint ítélik sikeresnek vagy éppen veszteségesnek az elmúlt időszakot. Mások az alapján, hogy milyen munkákat – mai kifejezéssel élve projekteket – tudtak befejezni, vagy a fiatalabbak azt nézik, hogy milyen érdemjegyeket szereztek a vizsgákon az iskolákban. Gyakran szoktuk úgy is mérlegre tenni az évet, hogy milyen értéket tudtam létrehozni fáradozásommal, munkámmal. Megint mások családi életük alakulását nézik: gyermekek, unokák, dédunokák születésére vagy éppen szeretteik halálára gondolnak. Némelyek személyiségük változása, fejlődése, vagy éppen stagnálása, esetleg romlása szerint ítélik meg az elmúlt esztendő eseményeit: hogyan, milyen hatással volt rám. A végtelenségig lehetne sorolni a különféle szempontokat,

amelyek alapján megítélhetjük az elmúlt 12 hónap során megtett vagy éppen elmulasztott dolgainkat.

A mai, azaz a 2018. esztendő utolsó vasárnapi istentiszteletén Isten arra hív minket, hogy az alapige tükrében lássuk meg, hogy másként is nézhetjük életünk eseményeit, döntéseinket és tetteinket. Pál apostol két dolgot nevez meg, amely mindannyiunk életét teljes mértékben meghatározza: ezek pedig nagyon egyszerűen a bűn és Isten kegyelme. Olyan ez a két dolog számunkra, mint egy mindkét szemére gyengén látó ember számára a szemüveg jobb és bal oldali lencséje: csak ha felveszi a szemüveget, és mindkét lencsébe belenéz, akkor fog tisztán látni. Nem lehet csak az egyikbe belenézni, mert attól még a másik rossz szemével homályosan fog látni, és nem fogja tisztán látni az előtte lévő képet. Egyszerre kell mindkettőbe belenézni, hogy éles képet kaphassunk arról, amit vizsgálunk. Így van ez az életünkkel is: csak ha a bűn és a kegyelem lencséjébe nézünk, akkor tudjuk mérlegelni igazán az elmúlt esztendőt is. Ez az ige, és különösen is az a része, amiről ma szólni kívánok, hogy *„ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővülködik”*, leleplez minket, mert olyan egyszerű kijelentésre világít rá, hogy mi olyan teremtmények vagyunk, akiket szívük bűnös vágyai és gondolatai határoznak meg, de olyanok is, akiket megtart, megőriz és vezet az isteni kegyelem. Két erő: a bűn és a kegyelem, amelyek befolyásolnak minket, de amelyek nem egyforma erejűek. Nem a népszerű közel-keleti jin és jang, nem fekete és fehér, a forrásuk sem ugyanaz, akárcsak az erejük sem, és a következményeik is különbözőek. Isten az apostolon keresztül pont arra akar inkább rámutatni, és abban akar minket megerősíteni, hogy az Ő kegyelme nagyobb és erősebb minden bűnünkénél. Ezért amikor ennek a tükrében visszatekintünk az elmúlt évekre, akkor azt tegyük úgy, ahogyan Urunk mondja az Igében: először is tartsunk őszinte bűnvallást és bűnbánatot vétkeink miatt, lássuk meg, hogy növekedett a bűn az életünkben, de adjunk hálát Isten bőséges kegyelméért is, örüljünk abban, és az örömünk legyen nagyobb, mint a bűn feletti szomorúságunk. Nézzük meg, hogy mit mond Isten Igéje, mint működik a bűn és a kegyelem az életben, amely meghatározza mindennapjainkat. Arra a félmondatra nem szeretnék most kitérni, hogy a törvény bejövételével megnövekedett a bűn, mert ez egy külön téma, és külön igehirdetést igényelne. Ma erre koncentráljunk, hogy mit jelent ez, hogy *„ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővülködik”*.

Nézzük meg ennek a bibliai igazságnak az első felét először, hogy a bűn növekszik. Mit jelent ez? Több mindent. A legkézenfekvőbb értelmezése az, hogy napról napra csak szaporítjuk bűneink számát, és ezért az növekszik. Hogy ez mennyi bűnt jelent? Mindenki maga vizsgálja meg ma-

gát, gondolkozzon el az elkövetett bűneiről. Valószínűleg többen hallották már egy lelkipásztor példáját, aki azt találta ki, hogy vegyük alapnak azt, hogy naponta csak 3 bűnt követünk el (bárcsak 3 lenne ez, Testvérek!). Szorozzuk be az év napjainak számával, 365-tel, kerekítsük lefele, hogy könnyebb legyen számolni: 1000-re, és szorozzuk be éveink számával. És akkor még nagyon jó eredményt kaptunk, mert 3 bűn nagyon engedékeny hozzáállás. Mennyi bűnünk van? Gondolkozzunk el, hogy milyen embernek tartjuk magunkat, mennyire bűnösnek.

De akárhogy is legyen, önmagában véve ez a bibliai kijelentés, hogy a bűn növekszik, rögtön feltesz nekünk egy kérdést: észre vesszük-e ezt? Ez pedig azt jelenti, hogy bizonyos időnként, vagy netán a nap végén, számunk-e időt arra, hogy elkövetett bűneinkről gondolkodjunk, esetleg csak az aznapiról? De ne csak gondolkodjunk azokról, hanem valljuk is be azokat Istennek, bánjuk meg őket őszinte bűnbánással (ami nem csak egyszerű elmondást jelent, hanem a szív igazi fájdalma a bűn elkövetése miatt – nem a bűn gyönyörűsége, amit az ember érez, mikor elköveti, nem is a bűn öröme, hanem – fájdalom a bűn felett), és kérjük-e Isten bocsánatát, és reméljük és várjuk-e azt? Vagy a bűn kérdését, mint kevésbé fontosat, hanyagoljuk, hiszen Krisztus áldozata miatt úgymint minden bűnünk meg van bocsátva, minek foglalkozunk mi ezzel? Követjük napjaink népszerű keresztyén szólamát: minek a bűnnel foglalkozni, elég, ha csak a szeretetre, a kegyelemre koncentrálnak, és más egyébire. Nem, Testvérek, az Ige egyaránt figyelmet fordít a bűneinkre és a kegyelemre is, mindkettőre. Isten a bűnbocsánat ígérete mellett nem törli el a bűnbánat és bűnvallás gyakorlatát, hanem egyenesen felszólít minket arra. Azokat a kegyelem bizonyossága mellett is gyakorolni kell, ahogyan azt az Ige több helyen is hangsúlyozza. Ezért amikor az Ige kijelenti, hogy megnövekedett a bűn, rögtön az a kérdés, hogy észre veszed-e, és bevallod-e az Úrnak, és fájlalod-e? Vagy csak egyszerű információként tudomásul veszed, és lépsz tovább a gondolataidban, és nincs semmi hatással rád ez a kijelentés?

Azután ez a két szó, hogy „*megnövekedik a bűn*”, azt is jelenti, amit az előző versekben olvastam fel, hogy Ádám és Éva bűnesete folytán a bűn „*minden emberre elhatott*”, és mindannyian bűnösök lettünk. Úgy is növekszik a bűn, hogy az egyik ember bűne a másikat megkísérti, és így egyre több bűn lesz a társadalomban. Mert a történelem során vannak olyan korszakok, amikor egy-egy társadalom, egy-egy kultúra romlott erkölcsi értékei miatt megsokasodik a napenként elkövetett bűnök száma, olyan szégyenletes dolgok, hogy csak egy példát mondjak napjainkból, mint az abortusz, társadalmilag elfogadottá, törvényileg pedig jóváhagyottá válik. Növekszik a bűn társadalmilag nézve is. Már az is sok bűn felsorolását jelentené, ha egyetlen ember összes bűnét meg kellene nevezni, képlete-

sen szólva egy kupacba raknánk azokat. Hogyha pedig az egész emberiség összes bűnét összegyűjtenénk, akkor az nem egy magas hegyet adna ki, hanem beborítaná az egész Földet. A bűn terjed, természeténél fogva ez a vágya: gyarapodni akar, másokra kiterjedni. Meg akar másokat fertőzni, növekedni akar. A saját bűnünk is növekszik, de a saját bűnünk hatással lehet másokra is, mások bűne pedig ránk.

De ezek a bűnök nemcsak számbelileg növekednek, hanem fajtájukat nézve is. Mert amikor az Ige erről beszél, hogy a bűn megnövekszik, akkor arra is gondol, hogy egyre különfélébb – bocsánat a kifejezésért –, egyre cifrább bűnöket követ el az ember. Ha visszaemlékszünk az idei évre, akkor lehet, hogy olyan bűnöket fogunk felfedezni, amelyek tavaly még nem voltak nagyon szembetűnőek az életünkben, vagy egyáltalán nem is kísértettek meg minket. Idén azonban úgy megváltozott a szívünk, hogy a bűn újabb és újabb helyen talált azon egy-egy részt, amelyen keresztül behatolt, és meg tudott minket kísértetni, és rá tudott venni arra, hogy vétkezzünk. Néhány példát hoz az Ige, hadd mondjam el ezeket: kapzsiság, irigység, nehezebben hiszem el Isten Igéjét, mint korábban, bizalmatlanság Isten felé életem alakulása miatt vagy más egyéb okból, türelmetlenség, lustaság, bujaság, testiség, képmutatás, harag, másokban gyakran keresem a bűnt, vagy éppen kifogást keresek, hogy miért ne kelljen szeretnem a másikat. Ilyen és ehhez hasonlók „színesítik” elkövetett bűneink palettáját. Lehet, hogy régen nem volt ránk jellemző, de idén azzal kellett szembesülnöm, hogy mégis ilyenné lettem. Mik ezek a bűnök? Meg tudom-e nevezni? A bűn növekedése a fajtájának növekedését is jelentheti.

Azután a bűn megnövekedése azt is jelenti, hogy egy vagy több bizonyos bűn hogyan uralkodott el annyira rajtam, hogy számtalan alkalommal elkövettem azt. A bűn megnövekedése azt is jelenti, hogy egy bűn egyre inkább uralkodik rajtam, erőt vesz rajtam, ami azt jelenti, hogy nem tudok nemet mondani neki. Lehet, hogy korábban ment, nem jelentett problémát, de az elmúlt évben annyira megerősödött, hogy a különböző szinteken már nem tudok ellenállni a kísértésnek. Mire gondolok? Például nem tudok nemet mondani egy bűnös gondolatnak vagy váagnak, mert már ott kellene kezdődnie a bűn elleni harcnak: gondolataink és vágyaink szintjén. Aztán hogyha ez nem sikerül, akkor még mindig ott van az emberi akarat. Hogy tud-e nemet mondani a megújított, Istentől kapott új ember akarata? Tudunk-e küzdeni azzal gondolataink és vágyaink ellen? És ha az akarat is elbukik, még mindig ott a kérdés: amit cselekszünk, amit kezeink tesznek, azok ellent tudnak-e mondani a saját akaratunknak, mert Istennek van ilyen kegyelme, hogy én mást akarok, de mégis mást cselekszem és teszek. Aztán ha már elbuktunk cselekedeti szinten is, elköveltük a bűnt, akkor az marad, hogy legalább megbánjuk-e azt

utólag? Tartunk-e esetleg utólagosan bűnbánatot? Látjuk, hogy a bűn egyre inkább fölénk tud és akar kerekedni, uralkodni akar rajtunk, hogy végül ne csak ne fájlaljuk az elkövetett bűnt, hanem már ne is vegyük észre, hogy amit teszünk, az Isten parancsa ellen való, vakká akar tenni minket. A kérdés az, Testvér, hogy az elmúlt évben meg tudod-e nevezni azokat a bűneidet, amelyek egyre inkább eluralkodtak rajtad? Amelyeket régen még fájlaltál, észrevetted, hogy bűn, amelyeknek még ellene tudtál esetleg állni, de ma már nem is akarsz küzdeni ellenük, hanem vagy bűnös élvezettel, vagy pedig – tehetetlennek gondolva magadat – beletörődött megadással követed el azokat? A bűn növekszik abban is, hogy milyen befolyással van ránk, mennyivel erősebb nálunk, és mennyire uralkodik rajtunk.

Nem mehetünk el amellett sem, hogy a bűn növekedésének súlyos következményei vannak, amikre ki kell térnem röviden. Most csak hármat hadd soroljak fel.

Először is minél több bűnt követünk el, Istent annál jobban megszegyenítjük és semmibe vesszük. Na nem azért, mint hogyha az Ő hatalma és ereje kisebb lenne a mi elkövetett bűneink miatt, mert Ő fel tudja használni még a mi bűnös cselekedeteinket is az Ő akaratának megvalósításához. Ő ennyire hatalmas. Gondoljunk a golgotai keresztre: a Krisztus elleni izzó gyűlöletet használta fel az áldozat bemutatásához, és végezte el megváltásunk csodálatos művét. Őt magát tehát nem változtatja meg a mi bűnünk, de azzal, hogy törvényteleniséget cselekszünk, vétünk az Ő törvényhozói méltósága ellen, mert Isten a Törvényadó (nem mi vagyunk a főnökök, akik parancsolnak). És azzal, hogy engedetlenkedünk, megtagadjuk Őt mint Királyunkat, akinek engedelmességgel tartozunk. Azzal, hogy elhagyjuk Őt, megtagadjuk, mint Atyánkat, mint a tékozló fiú is ott hagyta az atyját. Minden egyes újabb bűnnel csak gyarapítjuk annak a számát, amivel Istennek meg kellett volna büntetnie minket: minden egyes újabb vétékkel növeltük a jogos ítélet fájdalmát és erejét. Mivel Isten kegyelme miatt nem ránk sújtott le az isteni harag bűneink miatt, hanem Krisztust büntette meg helyettünk a golgotai keresztfán, ezért mindezt Vele tettük meg. Azt gyaláztuk, azt szégyenítettük meg, annak okoztunk fájdalmat, aki értünk szenvedett!

A második következménye a bűn növekedésének nem szükségszerűen, de gyakran fordul elő, és azzal jár, hogy minket, embereket még romlottabbakká tesz a számos bűn elkövetése. Ahogyan arra Pál apostol is felhívta Timótheus figyelmét második levele 3. fejezetében, amikor az utolsó időkről beszél, és azt mondja, hogy az utolsó időkben megsokasodik a bűn. Ezt olvassuk: „*Mert lesznek az emberek magukat szeretők, pénzsóvárgók, kérkedők, kevélyek, káromkodók, szüleik iránt engedetlenek, háladatlanok, tisztátalanok, szeretet nélkül valók, kérlelhetetlenek, rágal-*

mazók, mértéktelenek, kegyetlenek, a jónak nem kedvelői, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői, kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét” (2-5. vers). Minél több teret engedünk a bűnnek, annál inkább eluralkodik rajtunk, és a szokásosnál is torzabbá teszi a bűnös emberi szívünket.

Harmadszor pedig a megnövekedett bűn következménye az, hogy sok szomorúságot okozunk nemcsak Istennek, hanem egymásnak is. Előszörban ugyanis nem a bűn elkövetőjének, hanem inkább szeretteinknek, a hozzánk közelállóknak fáj az, amit teszünk. Leginkább azoknak, akik ellen elkövetjük a sok gonoszságot. Hány családtag, férj, feleség és gyermek életét szomorítja meg az édesapa, édesanya vagy a gyermek egy-egy bűne. Hány család él állandó feszültségben, vitatkozásban, szeretetlenségben egy-egy családtag súlyos bűne miatt? Hány olyan tabutéma alakul ki egy családban, amiről nem szabad beszélni csak azért, mert valakinek a bűnét el akarjuk takarni? El akarjuk leplezni, mert ha beszélünk róla, akkor kényes kérdésekről is szót kell ejteni, és ki kell mondani, hogy igen, az illető rosszat tesz. A bűn megnövekedése nemcsak ránk, hanem környezetünkre is hatással van.

Látjuk, hogy a bűn megnövekedése hogyan és milyen mértékben rombolhatja saját életünket, és másokét is. Isten Igéje rámutat ezekre a bűnökre, le akarja leplezni azokat, következményükről is beszél, és nyíltan hirdeti, hogyha valaki nem talál Istennél erre kegyelmet és bocsánatot, kárhozat lesz a következménye. Nem szabad nekünk sem elfeledkezni arról, hogy kik voltunk, és hogy a régi énünk, őemberünk mint kísért minket nap mint nap.

De az Ige nemcsak a bűnről beszél, hanem beszél a kegyelemről, mégpedig úgy, hogy bőségesebb a kegyelem, mint a mi összes elkövetett bűnünk. Ezért térjünk rá erre, alapigénk második mondatára, hogy *„ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővölködik”*. Testvérek, ez Isten irgalmasságáról beszél, hogy az Övéi életében Ő le akarja győzni a bűnt, mégpedig a Jézus Krisztusban adott kegyelemmel. Nemcsak az történt az elmúlt évben, amit Te emberileg észrevettél, és nemcsak a bűn elkövetése történt meg, hanem az isteni kegyelem kiárasztása is. És ez bőségesebben történt meg, mint amennyi bűnt elkövettél – az Ige szerint. Mert *„ahol megnövekedik a bűn, ott”* még inkább kiárad Isten kegyelme, még bőségesebb Isten kegyelme. Ennek a kegyelemnek nagyságát pedig nem határozza meg az Ige. Mi se akarjuk ezt tenni. Ez nem olyan, mint amikor Péter megkérdezi Krisztust, hogy hányszor kell nekem megbocsátani a másiknak. Krisztus válasza az, hogy akár még hetvenszer hétszer is. És ez alatt nem a 490-et értette, hanem azt, hogy ne azt számold, hogy hányszor, hanem hogy bocsáss meg, legyél ilyen szívű

és lelkületű. Ugyanígy Isten kegyelméről az apostol nem akar mennyiségekben beszélni, hanem azt mondja, hogy bőségesebb az a kegyelem, mint az összes bűn. Ezt hidd el, hogy számokban nem kifejezhető ennek a kegyelemnek a nagysága.

Isten mindig is ilyen Úr volt, ahogyan azt a Szentírás több példájából is láthatjuk, hogy Ő mindig bőségesebben árasztotta ki a kegyelmét, mint az Ő ítéletét. Vegyük először példának az alapigében szereplő törvényt. Isten Mózes által egyértelmű kultuszi, erkölcsi és társadalmi törvényeket adott népének, amelyek az Ige szerint a bűnös emberi természetre úgy hatottak, hogy az több bűnt követ el. Ilyen az emberi szív. Isten ad egy jó dolgot, a törvényt, útmutatást, utat, és a bűnös emberi szív mire használja a jót? Kifordítja. Ötleteket merít a bűnre. Amit a törvény tilt, azt teszem (lehet, hogy korábban eszembe se jutott). A bűnös szív hibája ez, nem a törvényé. Megsokasodik a bűn, de vajon Isten bőven kiáradó kegyelme nincs jelen a törvényben? Vajon nem ugyanez a törvény rendel-e el, hogy legyen egy tisztség, a főpap, legyen egy ember, aki áldozatot mutathat be Istennek, engesztelést szerezhethet minden ember bűnéért, és ezáltal bocsánatot, kegyelmet kaphat az ember hit által? Vajon a törvényben nem ragyog ez a kegyelem bőségesebben minden ítélet felett? És vajon nem maga az Úr Jézus Krisztus lett nekünk ilyen főpapunkká, aki ezt a bőséges kegyelmet megszerezte számunkra? És mennyire bőséges ez a kegyelem! Értem, egy utolsó bűnösért, aki porszemhez vagyok hasonló, Isten odaadja az Ő egyszülött Fiát, a legdrágábbat és legértékesebbet, amit a világon adhat. Aránytalanság van a kettő között. Mennyire bőséges ez a kegyelem!

Vagy gondoljunk Izráel történelmének azon részeire, amelyeket az Ószövetség feljegyez. Mennyi hűtlenség, törvénytelenység, hálátlanság, lázadás, bálványimádás és istentelenség jelenik meg a nép életében. Sokan olvassák az Ószövetséget, és megdöbbennek, hogy ez Isten népe. Ennyi bűnt követtek el? És Isten vajon az őket megillető jogos örök kárhozattal és ítélettel sújtotta népét? Nem, Testvérek. Nagyon gyakran, ha ideiglenesen meg is büntette népe tagjait, azt azért tette, mert mint Atya a gyermekeit, úgy szerette őket, fenyítette. Isten hány évtizeden és évszázadon keresztül tűrte az Ellene elkövetett bűnöket, kímélte meg Izráel és Júda népét, lehetőséget adva nekik a megtérésre. És nemcsak időt hagyott, nemcsak ezt jelenti a kegyelem bősége, hanem lehetőséget is a megtérésre. Még prófétákat is küldött hozzájuk, akik az Ő parancsolatait igazán értelmezték, magyarázták és hirdették, hogy vissza tudjon térni a nép az Ige helyes értelmezéséhez és követéséhez. Maga Jézus Krisztus is mit mond, amikor Jeruzsálembe bevonul? Valószínűleg emlékszünk rá: „*Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megöli a prófétákat és megkövezed azokat,*

akik tehozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá; és te nem akartad.” Milyen bőségesen áradt ki hosszú időn keresztül a kegyelem Izráel népére bűnei sokasága ellenére, mert Isten kegyelme bőséges.

Aztán lássuk meg a kegyelem bőségét abban is, hogy az Úr a világ minden népére kiterjesztette az Ő irgalmasságát, nem csak Izráelre. Nekünk ez természetes, de gondoljuk végig azt, hogy hány évszázadon keresztül az egész Földön csak egy maroknyi kis nép tagjai ismerték az élő Urat, és ismerték az üdvösség és a kegyelem útját. És Isten kegyelme olyan bőséges volt, hogy Krisztus után kiküldte az apostolokat, kiküldte a keresztyéneket, és kiárasztotta ezt a kegyelmet az egész Föld népeire. Milyen bőséges és hatalmas ez a kegyelem! Nemcsak egy népet tud megtartani, hanem az egész földkerekség népei közül sokakat.

De gondoljunk személyekre is, ne csak általánosságban beszéljünk a kegyelemről. Mert a Szentírásban számtalan olyan emberről van szó, akiknek életében megsokasodott a bűn, mégis az isteni kegyelem bőségesebbnek bizonyult. Gondoljunk például Dávid királyra, aki bujaságot, házasságtörést, gyilkosságot, hazugságot és számos bűnt követett el, és az ő bűne még hatványozottabban súlyosabb annak tükrében, hogy ő korábban nagyon sok áldást kapott az Úrtól, és ő ezekre felelt ezzel a hálátlansággal. Mégis Isten előtt kegyelmet talált ezekre. Milyen bőséges a kegyelem! Vagy gondoljunk Péter apostolra, aki többször árulója lett Krisztusnak, háromszor is megtagadta Őt, és mégis Urunk feltámadása után megjelent neki, és személyesen beszélt vele azért, hogy biztosítsa iránta való kegyelméről és szeretetéről. Vagy gondoljunk Pál apostolra, aki Krisztus ellensége, gyűlölője volt, tanítását nemcsak tagadta, hanem ellene mondott, hogy mások se higgyék el, népe tagjait üldözte, sőt, sokakat nemcsak börtönbe vetett, hanem meg is ölt, mégis kegyelmet talált az Úr előtt, mert Ő gyermekévé fogadta. Milyen bőséges a kegyelem! Milyen mélységekből tudja kihúzni az embert! Pál apostol maga is Isten kegyelmének bőségét fedezte fel saját életében, és ő ezt meg is fogalmazta az 1Timótheus 1-ben, így ír erről: *„ki előbb istenkáromló, üldöző és erőszakoskodó valék: de könyörült rajtam, mert tudatlanul cselekedtem hitetlenségben;”* – és most vall erről, amit tapasztalt – *„Szerfelett megsokasodott pedig a mi Urunknak kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel.”* Mit tapasztalt ez az ember? Hogy Isten kiárasztotta az Ő kegyelmét bőségesen. És ezért folytatja így: *„Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én. De azért könyörült rajtam, hogy Jézus Krisztus bennem mutassa meg legelőbb a teljes hosszútűrését, példa gyanánt azoknak, akik hisznek Őbenne az örök életre”* (13-16. vers).

BŐVELKEDŐ KEGYELEM

Miről beszél itt Pál apostol? Két szó: bőséges kegyelem. Ezt akarja megmutatni Isten, ezzel akar megajándékozni téged. Mindenféle, -fajta bűnre. Egy Krisztus gyermekeit üldöző gyilkos számára is elegendő ez a kegyelem.

Látjuk az Igében tehát, hogy milyen bőségesen árad ki Isten kegyelme felénk. Jeremiás próféta a Siralom könyvében arról vall a 3. fejezet 20. versében, hogy visszatekintett az életére, és nem sok örömet talált abban. Prófétaaként senki nem hitt neki, börtönbe vetették, többször megverték, ütlegették, koplaltatták, egy ostromot kellett megélnie. Nem egy irigylésre méltó élet. Visszatekint erre az életre, és mégis hogyan vall a 22. versben, a folytatásban erről? *„Az Úr kegyelmessége az, hogy még nincsen végünk; mivel nem fogyatkozik el az Ő irgalmassága!”* A sok szörnyűség közepette mit fedez fel a próféta? Milyen bőséges a kegyelem! Annak köszönhetem, hogy még itt vagyok, és annak, hogy *„nem fogyatkozik el az Ő irgalmassága”*, nem fogyatkozik el, mert bőséges. Mi is, amikor visszaemlékszünk majd az elmúlt évre, vegyünk észre: Isten kegyelmének bősége járta azt át. Hogyan? Úgy, hogy egyáltalán megtartott minket bűneink ellenére, úgy, hogy bőségesen megáldott minket testi-lelki áldásokkal amellet, hogy lehet, hogy sok mindent szenvedtünk el, úgy, hogy hosszan tűrte el vétkeinket, úgy, hogy könnyörült rajtunk, és megszabadított minket nemcsak egyes nehéz helyzetekből, hanem a szívünkben gyökerező bűnöktől, amelyektől mi nem tudunk szabadulni. És még lehetne sorolni a kegyelem jeleit. Ezekre is emlékezzünk vissza, és fogalmazzuk meg magunkban, hogy Isten kegyelmének konkrétan milyen jelei nyilvánultak meg az én életemben. A visszaemlékezés ne csak nagy általánosságokat érintsen, hanem Isten kegyelmére vonatkozzon: hogyan áradt ki rám Isten bőséges kegyelme. Mindezekért pedig legyünk hálásak, mondjunk köszönetet, dicséretet Neki, mert méltó rá. Mert az, aki hallja ezt, hogy Isten bőséges kegyelmét adja neki, és emellet csak úgy elmegy, vagy csak tudomásul veszi, kipipálja, és utána nem tesz semmit, azt az embert nem érintette még meg ez a bőséges kegyelem, annak a szíve még kemény maradt Isten kegyelme iránt. Azért beszél erről az apostol, hogy rácsodálkozzunk, és örüljünk ennek a bőséges kegyelemnek, amelyet személy szerint mi kapunk, és ezért hálásak legyünk, és Istent dicsőítsük érte.

De emellet egy másik célja is van ennek az önvizsgálatra való felszólításnak. Mert nemcsak azért mondja ezt az apostol, hogy fel tudjuk sorolni a jó és rossz dolgokat az életünkben. Az Ige folytatásában ugyanis az apostol arról beszél a 21. versben, hogyha elhisszük Isten bőséges kegyelmét, abból következnie kell annak, amit így fogalmaz meg az Ige: *„a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által”*. Ha te elhitted Isten kegyelmét, és az a tiéd, akkor annak

téged úgy kell hálára indítania, hogy te törekedjél az engedelmességre, az Istennek odaszánt életre. A hálád ne csak érzés legyen, hanem életed legyen annak kifejezője. Szenteld oda magadat Őneki, ne újévi fogadalmaikat tegyél, hanem meglátva, elhíve az Ő kegyelmének bőségét, szánd oda testedet-lelkedet Istennek, kérjed az engedelenség lelkét napról napra, hogy hálával, szeretettel, tisztelettel és engedelmisséggel tudjál válaszolni Istennek. Kívánom azt, hogy az Úr adja meg ezt mindannyiunknak Szentlelke által, és azt is, hogy visszaemlékezésünket majd valóban az Úr Igéje vezesse, hogy el tudjunk oda jutni, hogy Isten kegyelme bőségesebb az életünkben, mint bűneink sokasága, és valóban ez odáig jusson el, hogy dicsőítsük és magasztaljuk Őt ezért a kegyelméért, ezért a szeretetéért ne csak szóban, hanem életünkkel!

Imádkozzunk!

Hálát adunk, mennyei Édesatyánk, mindenekelőtt azért a bőséges kegyelemért, amelyet közölsz velünk, mert valóban sok a mi bűnünk, de Te hatalmasabb vagy nálunk és minden mi bűnünkénél, és köszönjük, hogy ebben újból és újból meg akarsz minket erősíteni.

Bocsásd meg nekünk mindazt a vétket, amelyet felséged ellen követünk el az elmúlt esztendőben. Bocsásd meg hitelenségünket, mulasztásainkat, szándékos gonoszsággal elkövetett rosszindulatú szavainkat, tetteinket, és kérünk Téged, hogy újítsd meg bennünk az új embert, erősítsd meg, és az „*engedelenség lelkével támogass*” minket, hogy észrevegyük, elhiggyük, hogy mindennapi valóság a Te kegyelmed bősége, nem pedig csak elmélet. Köszönjük Neked, hogy mindenre elegendő. Köszönjük, hogy a legsúlyosabb bűnökre is bocsánatot és irgalmat szerez.

Kérünk Téged, hadd legyen ez nekünk erősségünk és bátorságunk akkor, amikor szenvedünk, amikor testi fájdalmat kell elhordozni betegágyon, vagy éppen lelki kínokat viselünk el, hadd legyen erónk forrása, hogy bőséges a kegyelem Tenálad. Különösen kérünk gyászoló testvéreinkért, Te legyél az ő vigasztalójuk. Segíts nekik hadd bízzanak a Te kegyelmedben.

Könyörgünk családjainkért, kicsikért, felnőttekért, idősekért egyaránt, hogy hadd maradjunk meg a Te igédben, és add, hogy a szilveszterezést ne csak szórakozással töltsük el, hanem úgy is, hogy Veled együtt legyünk, Rád tekintsünk, tudjunk mérlegelni, visszaemlékezni arra, amit elkövetünk, és a Te csodálatos tetteidre, kegyelmedre. Indíts bennünket őszinte bűnbánatra, neved őszinte magasztalására és hálára.

Kérünk, hogy életünket is újítsd meg a bűn elleni harcban, és az Igédnek való engedelmisségben, hogy az előttünk álló évben is igyekezzünk a Te utadon járni hit által.

BŐVELKEDŐ KEGYELEM

Kérünk Téged, hogy vezess bennünket gyülekezetként, egyházként, áldd meg vezetőinket, és különösen népünk vezetőit, hogy Igéd szerint tudjanak döntéseket hozni.

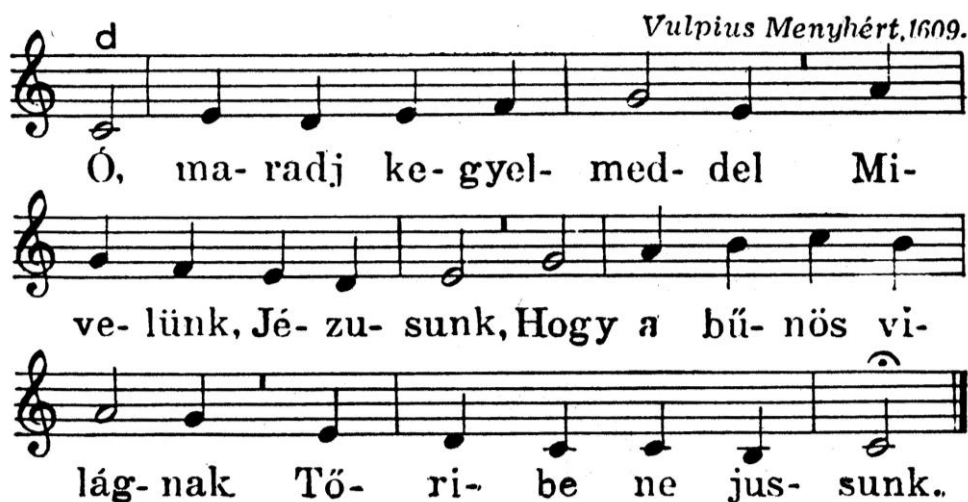
Kérünk Téged, hogy itt a gyülekezet közösségében hadd dicsérjünk együtt Téged. Köszönjük, hogy egymás hite által épülhetünk, bűnvallások és kegyelmedről való bizonyágtételek által is.

Kérünk, hogy maradj velünk kegyelmeddel, ahogy megígérted: „*minden napon a világ végezetéig*”, vagy amíg személyesen magad mellé nem veszel bennünket. Addig is hálát adunk azért, hogy várhatunk Téged, nemcsak adventben, hanem életünk minden napján, mert a Te visszajövedeled bizonyos ígéret számunkra. És kérünk, hogy addig is hű szolgaként hadd tegyük ezt, akik végzik a rájuk bízott szolgálatot, munkát, igyekeznek a Te parancsolataid, a szeretet parancsolata szerint élni és szolgálni. Kegyelmedből tarts meg minket ebben a hitben ezen az úton.

Áldott legyen a Te háromszor szent neved kegyelmedért, irgalmadért!
Ámen.

200. ének

Vulpius Menyhért, 1609.

Ó, ma- radj ke- gyel- med- del Mi-
ve- lünk, Jé- zu- sunk, Hogy a bű- nös vi-
lág- nak Tő- ri- be ne jus- sunk.

2. Ó maradj szent igéddel Mivelünk, Megváltónk,
E földi vándorlásban Te légy útmutatónk.

3. Ó maradj, világosság Mivelünk fényeddel, Te
vezess a sötétben, Hogy ne tévedjünk el.

4. Ó maradj áldásoddal Mivelünk, Úr Isten, Szent
kegyelmed áraszd ránk Minden szükséginkben.

5. Ó maradj oltalmaddal Mivelünk, hű pajzsunk,
Hogy e világ diadalt Ne vehessen rajtunk.

6. Ó maradj hűségeddel Mivelünk, szent Isten,
Adj erőt, hogy megálljunk Mindvégig a hitben.

Stegmann Józsué, 1588 – 1632.